ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ

-------oOo-------

BÁO CÁO

SỬ DỤNG AI CÓ TRÁCH NHIỆM TRONG HỌC THUẬT VÀ NGHIÊN CỨU

Sinh viên thực hiện : Trần Vũ Thụy Minh

Mã sinh viên : 25020711

Ngày sinh : 03/04/2007

Lớp : K70E-CE7

Hà Nội, 2026

I. Giới thiệu

Trong những năm gần đây, trí tuệ nhân tạo (AI) đã phát triển mạnh mẽ và được ứng dụng rộng rãi trong giáo dục. Các công cụ như ChatGPT, Gemini hay Canva AI có thể hỗ trợ sinh viên tìm kiếm thông tin, viết nội dung, thiết kế bài thuyết trình và học tập hiệu quả hơn. Tuy nhiên, việc sử dụng AI trong học thuật cũng đặt ra nhiều vấn đề liên quan đến đạo đức, tính trung thực và quyền sở hữu trí tuệ.

Mục tiêu của báo cáo này là tìm hiểu cách sử dụng AI một cách có trách nhiệm trong học tập và nghiên cứu. Báo cáo sẽ phân tích chính sách của trường đại học về việc sử dụng AI, mô tả quá trình sử dụng AI trong một nhiệm vụ học tập, đánh giá các vấn đề đạo đức liên quan và xây dựng bộ nguyên tắc cá nhân nhằm sử dụng AI đúng cách.

II. Chính sách của trường đại học về sử dụng AI trong học thuật

Hiện nay, nhiều trường đại học lớn tại Việt Nam đã bắt đầu đưa ra hướng dẫn về việc sử dụng AI trong học tập và nghiên cứu. Ví dụ, một số trường cho phép sinh viên sử dụng AI để hỗ trợ tìm ý tưởng, tóm tắt tài liệu hoặc kiểm tra ngữ pháp, nhưng không cho phép sao chép hoàn toàn nội dung do AI tạo ra để nộp bài.

Các chính sách thường nhấn mạnh những điểm sau:

- Sinh viên phải trung thực trong học thuật.
- Nội dung do AI tạo ra cần được kiểm tra và chỉnh sửa.
- Không sử dụng AI để gian lận trong thi cử hoặc đạo văn.
- Cần trích dẫn việc sử dụng AI khi cần thiết.
- Người học phải chịu trách nhiệm về nội dung cuối cùng.

So với trước đây, các trường hiện nay có xu hướng chấp nhận AI như một công cụ hỗ trợ học tập thay vì cấm hoàn toàn. Tuy nhiên, việc sử dụng AI cần minh bạch và có trách nhiệm để đảm bảo công bằng trong học tập.

Theo em, đây là hướng tiếp cận hợp lý vì AI mang lại nhiều lợi ích thực tế. Nếu được sử dụng đúng cách, AI có thể giúp sinh viên học hiệu quả hơn và tiết kiệm thời gian nghiên cứu.

III. Quá trình sử dụng AI trong nhiệm vụ học tập

1. Nhiệm vụ được chọn

Trong bài tập này, em chọn nhiệm vụ thiết kế infographic với chủ đề “Sử dụng AI có trách nhiệm trong học thuật”.

Các công cụ AI được sử dụng gồm:

- ChatGPT: hỗ trợ viết nội dung
- Google Gemini: hỗ trợ gợi ý ý tưởng
- Canva AI: hỗ trợ thiết kế infographic

2. Sử dụng ChatGPT để tạo nội dung

Prompt đã sử dụng:

“Viết nội dung infographic về sử dụng AI có trách nhiệm trong học thuật dành cho sinh viên, ngắn gọn và dễ hiểu.”

Kết quả nhận được:

ChatGPT đưa ra các ý chính như:

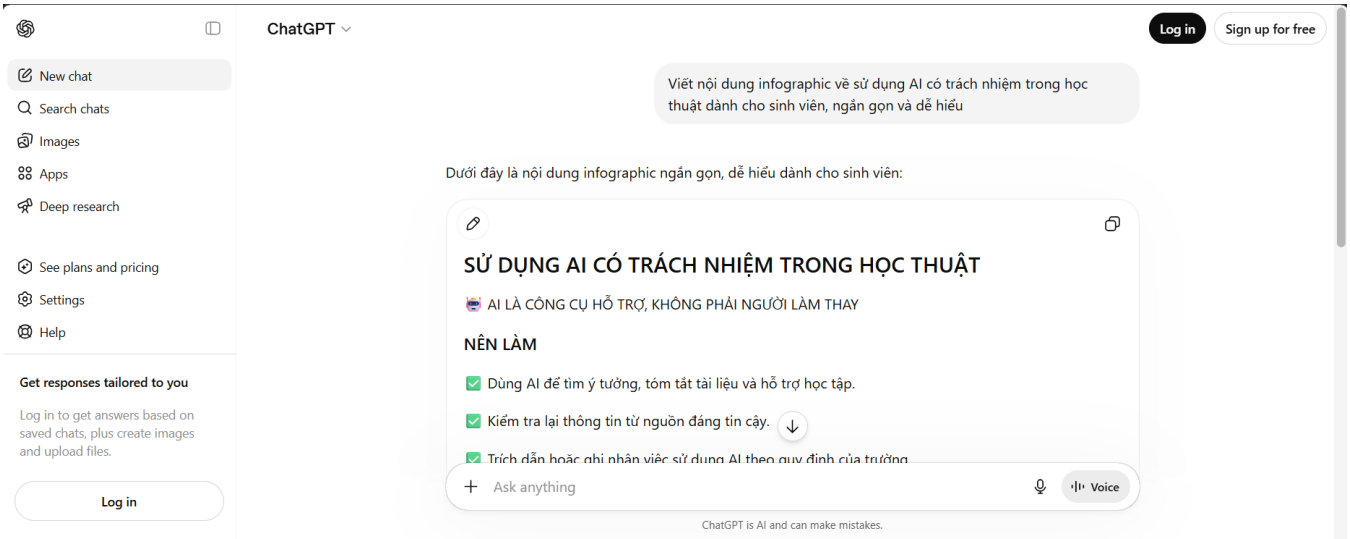
- Không đạo văn bằng AI
- Kiểm tra thông tin trước khi sử dụng
- Trích dẫn minh bạch
- Không phụ thuộc hoàn toàn vào AI
- Sử dụng AI để hỗ trợ thay vì thay thế tư duy cá nhân

Chỉnh sửa của em:

Sau khi nhận nội dung từ AI, em đã:

- Rút gọn các câu quá dài
- Chỉnh sửa ngôn ngữ phù hợp với sinh viên
- Thêm ví dụ thực tế
- Sắp xếp lại bố cục nội dung

Điều này giúp sản phẩm cuối cùng mang dấu ấn cá nhân thay vì phụ thuộc hoàn toàn vào AI.

3. Sử dụng Google Gemini để phát triển ý tưởng

Prompt đã sử dụng:

"Đề xuất ý tưởng infographic hiện đại về sử dụng AI có trách nhiệm trong học thuật."

Kết quả nhận được:

Gemini đề xuất:

- Thiết kế tối giản
- Dùng biểu tượng cảnh báo đạo đức

Chia nội dung thành các nguyên tắc

- Sử dụng màu xanh và trắng để tạo cảm giác chuyên nghiệp

Chỉnh sửa của em:

Em đã:

- Chọn phong cách tối giản
- Thêm biểu tượng học thuật
- Tự điều chỉnh bố cục và màu sắc

[ảnh chụp màn hình Gemini]

“Đề xuất ý tưởng infographic hiện đại về sử dụng AI có trách nhiệm trong học thuật.”

Khi bàn về **"Sử dụng AI có trách nhiệm trong học thuật"**, ranh giới giữa "hỗ trợ học tập" và "gian lận" thường rất mong manh. Một infographic hiện đại cho chủ đề này không nên mang tính răn đe, cấm đoán khô khan, mà cần đóng vai trò như một **"Kim chỉ nam kỹ thuật số"** để định hướng cho người học.

Dưới đây là các ý tưởng trực quan hóa hiện đại, vừa bắt mắt vừa truyền tải thông điệp một cách thông minh:

1. Ý tưởng bố cục & Kể chuyện trực quan (Concept Layouts)

🚥 Mô hình "Đèn Giao Thông Học Thuật" (The Traffic Light Guide)

Đây là bố cục phân loại trực quan cực kỳ mạnh mẽ, chia không gian infographic thành 3 vùng màu rõ rệt từ trên xuống dưới (hoặc từ trái sang phải).

- **Vùng Xanh (Được khuyến khích):** AI làm trợ lý (Sắp xếp ý tưởng, sửa lỗi ngữ pháp, giải thích khái niệm khó, brainstorm đề tài).
- **Vùng Vàng (Cần trọng/Cần kiểm soát):** AI làm người đồng hành (Tóm tắt tài liệu nhưng phải tự đọc lại nguồn gốc, dịch thuật nhưng phải hiệu đính ngôn ngữ).
- **Vùng Đỏ (Hành vi vi phạm):** AI làm thay (Copy-paste toàn bộ bài luận, ngụy tạo nguồn tài liệu giả từ AI, dùng AI làm bài kiểm tra).
- **Phong cách:** Thiết kế dạng dải màu chuyển (Gradient transition) mượt mà thay vì chia khối

⚖️ Bố cục Đối xứng: "Cán cân Đạo đức AI" (The Balanced Scale)

Sử dụng hình ảnh ẩn dụ là một chiếc cân công lý hoặc một trục tọa độ đối xứng để đối chiếu hành vi.

- **Một bên là "Ứng dụng thông minh" (Leverage):** Thể hiện cách học sinh làm chủ công nghệ để nâng cao tư duy phản biện.
- **Một bên là "Phụ thuộc mù quáng" (Over-reliance):** Thể hiện hệ quả của việc lười tư duy, làm thui chột khả năng tự học.
- **Điểm nhấn trung tâm:** Kim chỉ nam hoặc "Điểm cân bằng" chính là sự trung thực học thuật (Academic Integrity).

🔍 Bản đồ giải phẫu: "Bộ lọc 3 bước trước khi bấm Nộp bài" (The 3-Step Filter)

Biến infographic thành một quy trình kiểm tra chất lượng (Audit checklist) trực quan hóa theo dạng một dây chuyền công nghệ.

- **Bước 1 (Lọc dữ liệu):** Bạn đã Fact-check (kiểm chứng) thông tin AI đưa ra chưa? (AI rất hay "ảo tưởng" - hiện tượng *hallucination*).
- **Bước 2 (Lọc giọng văn):** Bài viết này có còn là tiếng nói của chính bạn không, hay hoàn toàn là "văn phong robot"?
- **Bước 3 (Lọc minh bạch):** Bạn đã trích dẫn (cite) sự hỗ trợ của AI đúng quy định của nhà trường chưa?

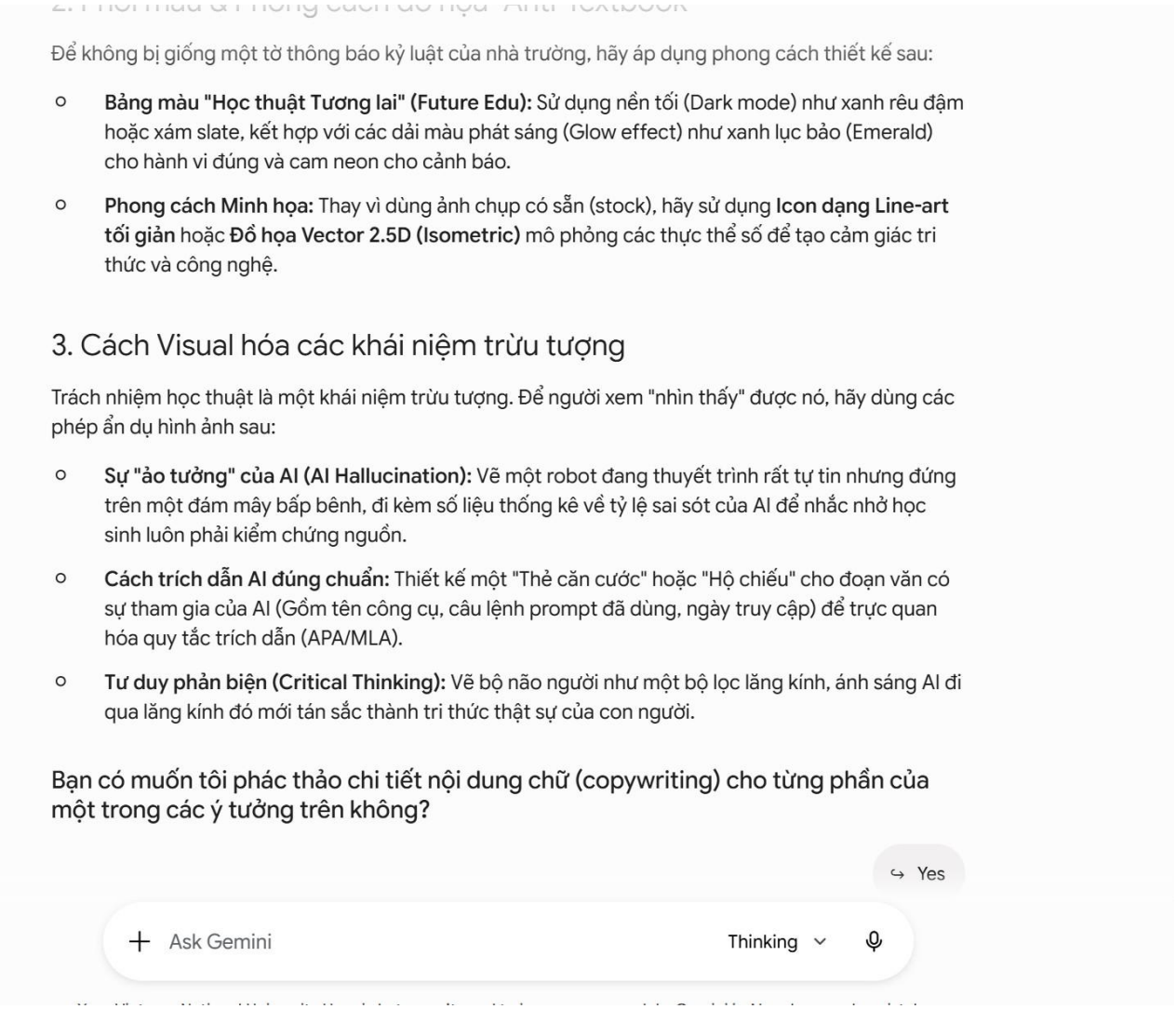
2. Phối màu & Phong cách đồ họa "Anti-Textbook"

Để không bị giống một tờ thông báo kỷ luật của nhà trường, hãy áp dụng phong cách thiết kế sau:

- **Bảng màu "Học thuật Tương lai" (Future Edu):** Sử dụng nền tối (Dark mode) như xanh rêu đậm

+ Ask Gemini Thinking

Your Vietnam National University Hanoi chats aren't used to improve our models. Gemini is AI and can make mistakes.
Your privacy & Gemini

---

4. Sử dụng Canva AI để thiết kế infographic

Prompt đã sử dụng:

"Modern infographic about responsible AI use in academics, minimal blue theme."

Kết quả nhận được:

Canva AI tạo bố cục infographic với:

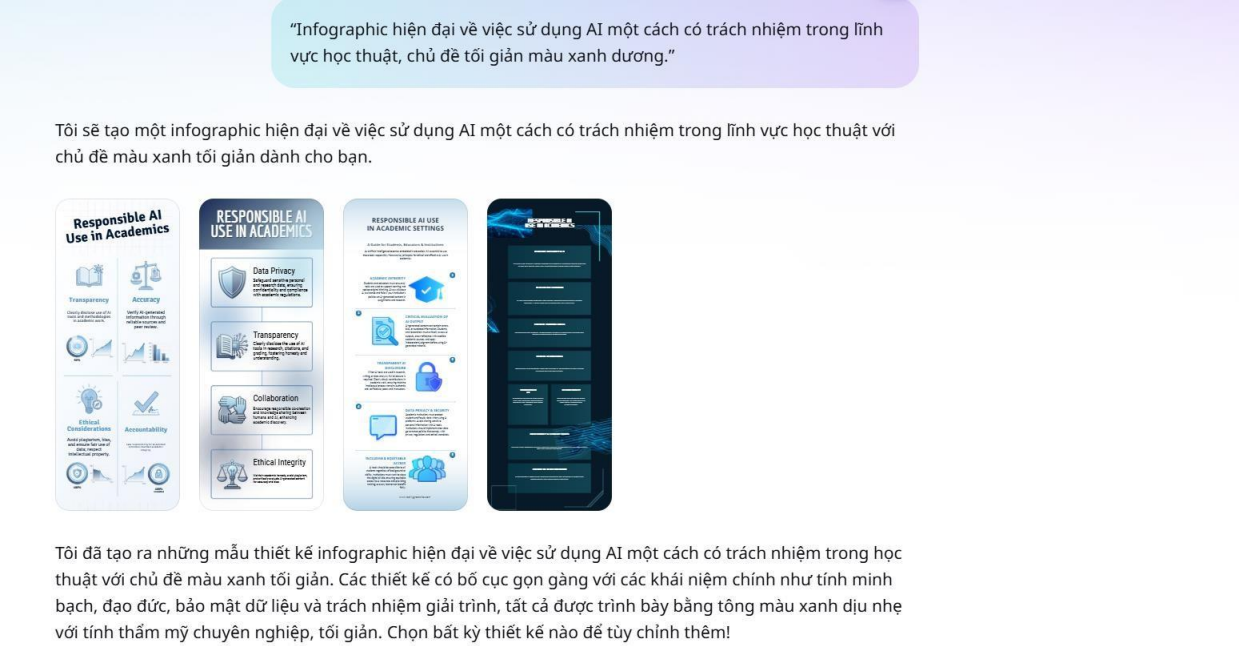
- Các khối nội dung rõ ràng
- Hình minh họa công nghệ
- Tông màu hiện đại

Chỉnh sửa của em:

Em tiếp tục:

- Đổi font chữ
- Điều chỉnh màu sắc
- Thêm hình minh họa
- Căn chỉnh bố cục

[ảnh chụp màn hình Canva AI tại đây]

IV. Phân tích các vấn đề đạo đức liên quan đến AI

Việc sử dụng AI trong học thuật mang lại nhiều lợi ích nhưng cũng đặt ra nhiều vấn đề đạo đức quan trọng.

1. Ranh giới giữa hỗ trợ và gian lận học thuật

AI có thể hỗ trợ sinh viên tìm ý tưởng hoặc tóm tắt nội dung nhanh chóng. Tuy nhiên, nếu sinh viên sao chép toàn bộ nội dung do AI tạo ra mà không chỉnh sửa hoặc không hiểu nội dung thì điều đó có thể bị xem là gian lận học thuật.

Theo em, AI chỉ nên được dùng như công cụ hỗ trợ, còn tư duy và sản phẩm cuối cùng vẫn phải do con người chịu trách nhiệm.

---

2. Quyền sở hữu trí tuệ và trích dẫn

Một vấn đề khác là bản quyền và quyền sở hữu trí tuệ. Nội dung do AI tạo ra đôi khi được xây dựng dựa trên dữ liệu có sẵn trên Internet. Vì vậy, người dùng cần kiểm tra kỹ và tránh sao chép nguyên văn.

Ngoài ra, khi sử dụng AI trong học thuật, sinh viên nên minh bạch bằng cách ghi chú hoặc trích dẫn việc sử dụng AI nếu cần thiết.

---

3. Tác động đến kỹ năng học tập

Nếu phụ thuộc quá nhiều vào AI, sinh viên có thể giảm khả năng:

- Tư duy độc lập
- Viết học thuật
- Tìm kiếm tài liệu
- Phân tích và phản biện

Do đó, AI nên được sử dụng để hỗ trợ quá trình học tập chứ không thay thế hoàn toàn việc học và suy nghĩ của con người.

V. Bộ nguyên tắc cá nhân khi sử dụng AI

Sau khi thực hiện dự án, em xây dựng bộ nguyên tắc cá nhân gồm:

1. Chỉ sử dụng AI để hỗ trợ học tập, không dùng để gian lận.
2. Luôn kiểm tra và chỉnh sửa nội dung do AI tạo ra.
3. Không sao chép hoàn toàn đầu ra của AI.
4. Minh bạch khi sử dụng AI trong học thuật.
5. Tôn trọng quyền sở hữu trí tuệ và tránh đạo văn.
6. Kết hợp AI với tư duy và sáng tạo cá nhân.
7. Sử dụng AI có trách nhiệm và đúng mục đích.

VI. Infographic: “Sử dụng AI có trách nhiệm trong học thuật”

Nội dung chính của infographic gồm:

- AI là công cụ hỗ trợ
- Không đạo văn bằng AI
- Kiểm tra thông tin
- Không phụ thuộc hoàn toàn vào AI
- Tôn trọng đạo đức học thuật

[infographic hoàn chỉnh]

VII. Kết luận

Qua bài tập này, em hiểu rõ hơn về vai trò của AI trong học tập và nghiên cứu. AI mang lại nhiều lợi ích như tiết kiệm thời gian, hỗ trợ ý tưởng và tăng hiệu quả làm việc. Tuy nhiên, việc sử dụng AI cũng cần đi kèm với trách nhiệm và đạo đức học thuật.

Theo em, AI sẽ ngày càng trở thành một phần quan trọng trong giáo dục hiện đại. Vì vậy, sinh viên cần học cách sử dụng AI đúng cách, biết kiểm tra thông tin và giữ vững tính trung thực trong học tập.

Dù AI có phát triển đến đâu, tư duy sáng tạo và trách nhiệm của con người vẫn là yếu tố quan trọng nhất.